

Postzegelnieuws

PostNL
Marketing
9 mei 2025

embargo n.v.t.

Fibula van Dorestad

SAMENVATTING

Uitgifte: **Fibula van Dorestad**

Uitgiftedatum: 9 mei 2025

Verschijningsvorm: vel van 6 postzegels in 6 gelijke ontwerpen, met waarde aanduiding internationaal 1 voor post tot en met 20 gram met een internationale bestemming

Artikelnummer: 450561

Ontwerp: Studio Maud van Rossum

Fotografie: Rijksmuseum van Oudheden, Leiden

Lithografie: Marc Gijzen, Voorburg

UITGIFTE

De samenwerkende postbedrijven in Europa geven al meer dan 65 jaar postzegels uit met een gemeenschappelijk thema. Sinds 2002 is aan deze uitgifte een ontwerpwedstrijd verbonden: de EUROPA stamp best design competition. De competitie wordt uitgeschreven door PostEurop, de organisatie waarin alle Europese nationale postbedrijven samenwerken. Het thema voor de gemeenschappelijke Europese postzegeluitgifte voor 2025 is 'National Archaeological Discoveries'. Naar aanleiding van dit thema geeft PostNL op 9 mei 2025 het postzegelvel **Fibula van Dorestad** uit. Op de 6 gelijke postzegels staat de waarde aanduiding internationaal 1 voor post tot en met 20 gram met een internationale bestemming. De prijs voor een vel met 6 postzegels is € 11,40.

ONDERWERP

Een van de beroemdste archeologische vondsten van ons land is de 8,5 cm grote fibula van Dorestad. De mantelspeld is rond 800 na Chr. gemaakt. In 1969 werd de fibula gevonden in een waterput uit de tijd van Dorestad, waar nu Wijk bij Duurstede ligt. In de tijd van het koningschap van Karel de Grote van de Franken (768-814) was Dorestad de grootste en rijkste handelsstad van Nederland. De gouden fibula is ingelegd met verschillende kleuren glas, sierstenen van almandijn, parels en email. In de loop van de tijd zijn enkele stenen verdwenen, net als de speld aan de achterkant. Er zijn diverse vormen te herkennen in het inlegwerk, zoals kruisen, voluten en een boompje met bladeren en vruchten. De kruisen van de sierstenen en de parels duiden er waarschijnlijk op dat de broche is gedragen als subtiele propaganda voor het toen steeds populairder wordende

christendom in Nederland. Ronde fibula's werden hoofdzakelijk door dames gedragen en vooral hooggeplaatste dames droegen het nieuwe geloof uit. De stijl van de fibula van Dorestad is die van kerkelijk edelsmeedwerk, gemaakt in Bourgondische ateliers uit de tijd van Karel de Grote. De fibula, een van de topstukken van het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden, is opgenomen in de Canon van Nederland bij het thema Karel de Grote.

Bron: Willemsen (red.), *Topstukken uit het Rijksmuseum van Oudheden*, 2020; Overduin en Van de Sande (red.), *Schitterend sieraad*, 2008.

ONTWERP

Het postzegelvel **Fibula van Dorestad** telt 6 gelijke postzegels, waarbij de 3 postzegels rechts 180 graden zijn gedraaid ten opzichte van de 3 postzegels links. Op elke postzegel staat de fibula aan de rechterkant afgebeeld, tegen een witte achtergrond. De tekst met de naam van de fibula, de ouderdom en de vindplaats loopt in een cirkel om de ronde mantelspeld heen. Links op de postzegel is de fibula opnieuw afgebeeld, maar dan op kleiner formaat. Deze afbeelding loopt op de tabs door. De kleinere fibula wordt omgeven door een grafische interpretatie van het geometrische patroon van het inlegwerk. Op dezelfde wijze als bij de grote fibula loopt er tekst in een cirkel om de kleine fibula heen. De tekst op de tabs is de titel van de uitgifte, gescheiden door de Priority-sticker. De tekst op de postzegel bevat de postale details: het land van uitgifte, de bestemming internationaal en het jaar van uitgifte. Onderaan de postzegel staan het logo van PostNL en de waarde aanduiding 1. Rechtsboven bevindt zich de sorteerhaak. Op de zwarte velrand is een deel van de fibula op ware grootte afgebeeld. Om die afbeelding loopt een tekst rond met een uitleg over de historie, de archeologische vondst en het belang van de fibula. De titel van de uitgifte, de teksten over de fibula en het geometrische patroon zijn in goud gedrukt.

TYPOGRAFIE

Voor de teksten op de postzegels en de velrand is de schreefloze Objektiv MK2 (2015-2024) gebruikt van het bureau Dalton Maag uit Londen. De ondertitel *Een sieraad vol historie* is in een ander font gezet: de schreefletter Baskerville URW Regular Italic (2019) van URW Type Foundry uit Hamburg, geïnspireerd door de letters van de Engelse letterontwerper John Baskerville (1706-1775).

ONTWERPER

Het postzegelvel **Fibula van Dorestad** is ontworpen door Studio Maud van Rossum uit Amsterdam. Van Rossum ontwierp al eerder postzegels voor PostNL met een historische invalshoek, waaronder **Keukenhof 75 jaar** (2024), **200 jaar Mauritshuis** (2022), en **De eerste atlassen** (2020). Haar nieuwste postzegelontwerp is toegespitst op archeologische vondsten, in relatie tot het thema 'National Archaeological Discoveries' voor de PostEurop-postzegels van 2025.

Archeologie op de kaart

Van Rossum startte op archeologieopdekaart.nl haar zoektocht naar een onderwerp voor de postzegels. Op de website van het Rijksmuseum van Oudheden uit Leiden staat uitgebreide informatie in woord en beeld over honderden vondsten uit de Nederlandse bodem. "Ontzettend interessant", zegt Van Rossum. "Maar het meeste beeldmateriaal dat ik daar vond, bleek in visueel opzicht niet toereikend om op postzegelformaat te gebruiken. Ik concludeerde al snel dat ik moest zoeken naar een object dat mensen aanspreekt, waarmee zij zich kunnen

identificeren en wat als het even kan ook een topstuk is. Als vanzelf leidde dat tot sieraden. Dat idee werd nog versterkt door de boeken *Verhaal van Gelderland* waaraan ik als ontwerper heb meegewerkt. In het eerste deel staat een afbeelding van een Merovingische kralenketting uit een 6e-eeuws grafveld bij Lentseveld. Met een prachtige infographic van Frédéric Ruys is in beeld gebracht waar alle kralen in die ketting vandaan komen. Vanuit de verre uithoeken van de toen bekende wereld, tot zelfs India aan toe. Zo zie je wat een sieraad allemaal kan vertellen over de handelsrelaties die toen al bestonden. Een prachtig verhaal, iets wat archeologie levend maakt.”

Van Rhenen naar Dorestad

Van Rossums zoektocht naar een sieraad voor de postzegels leidde haar uiteindelijk naar de Fibula van Dorestad. “Niet direct overigens”, zegt zij. “Ik ben nog wat zijpaden ingeslagen. Bijvoorbeeld door te kijken of ik ook iets zou kunnen met losse kralen zoals in het *Verhaal van Gelderland*. Maar dat werkte niet op een postzegel. Ook van de fibula’s van Rhenen, 6e-eeuwse mantelspelden die in vrouwengraven zijn gevonden, heb ik schetsen gemaakt. Maar toen ik de Fibula van Dorestad zag, wist ik dat ik mijn sieraad had gevonden. Die van Rhenen zijn mooi, maar niet zo mooi als die van Dorestad. Deze fibula is overigens al eerder op een postzegel afgebeeld, op het postzegelvel [200 jaar Rijksmuseum van Oudheden](#) uit 2018.”

Zoeken naar symmetrie

Bij de ontwikkeling van haar ontwerpconcept ging Van Rossum eerst ervan uit dat de fibula volmaakt symmetrisch was. “Dan zou ik de afbeelding van de ene naar de andere postzegel kunnen laten doorlopen. De 2 helften dienden wel identiek te zijn omdat ik 6 gelijke postzegels moest maken. Maar de fibula is helemaal niet perfect symmetrisch. Het is handwerk en bovendien zijn in de loop van de tijd een paar stenen verdwenen. Als alternatief heb ik gekeken of ik de fibula doormidden zou kunnen delen en dan spiegelen zodat hij zo groot mogelijk van de ene naar de andere postzegel kon doorlopen. Uit die fase komt ook het geometrische patroon op de postzegel, een interpretatie van de vormtaal van de fibula. Maar door te spiegelen zou ik de waarheid te veel geweld aandoen. Daarom koos ik een andere aanpak, met een grote fibula op de rechterkant van de postzegel en een kleine fibula links die naar de tab doorloopt. Het patroon verhuisde mee naar links, naar de kleine fibula, als extra versiering. Het maakt ook duidelijk hoe de fibula eruit zou zien als je alle sier- en edelstenen, parels en email zou weglaten.”

Het goudste goud

De afbeeldingen op de postzegels zijn gebaseerd op fotomateriaal van het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden. “De kwaliteit van die foto was prima”, aldus Van Rossum. “De fotograaf had wel een zwarte ondergrond gebruikt, zodat je niet kunt zien dat het een opengewerkt sieraad is. Lithograaf Marc Gijzen heeft de foto vrijstaand gemaakt zodat je er nu doorheen kunt kijken. Daardoor komt er ook meer diepte in het beeld. Ik heb gekozen voor een witte achtergrond op de postzegels zelf, terwijl de velrand en de tabs diepzwart zijn. Daardoor flonkert het goud nog meer. Voor de teksten en het patroon is een extra druklaag met PMS 871 gebruikt, het goudste goud wat je kunt vinden in de PMS-waaier. Het ontstane beeld doet daardoor recht aan deze prachtige mantelspeld. Toch ongelooflijk dat zo’n mooi ding uit het jaar 800 nog steeds op iedereen zo’n grote indruk maakt.”

Ontbrekende siersteen

Op het postzegelvel staat de Fibula van Dorestad 3 keer afgebeeld, 2 keer op de postzegel en 1 keer op de velrand. De afbeelding op de velrand geeft de ware grootte van de fibula weer, met een doorsnede van 8,5 cm. Van Rossum: “Dat is te groot om helemaal op de velrand te passen, vandaar dat er maar een deel op staat.

Oorspronkelijk zaten aan de rand van de fibula 4 grote sierstenen van almandijn. Daarvan zijn er nog maar 3 over. Het lag voor de hand om het deel van de fibula met de ontbrekende steen juist niet op de velrand te zetten. Om dezelfde reden heb ik op de postzegels de oriëntatie van de kleine fibula aangepast. Je kunt zien dat die ten opzichte van de grote fibula een kwartslag naar links is gedraaid. Daardoor kwam het deel met de ontbrekende siersteen van almandijn op de tab terecht, wat daar vanwege de zwarte achtergrond minder opvalt.”

Rondlopende teksten

De cirkelvorm van de fibula keert niet alleen terug in het grafische patroon links op de postzegel, maar ook in de typografie. “Ik wilde vertellen wat mensen zien als ze de postzegels in handen hebben, zowel op de velrand als op de postzegel”, zegt Van Rossum. “Het ligt voor de hand om de tekst mee te laten lopen met de ronding van alle 3 de fibula’s. Zo maakt de typografie integraal deel uit van het ontwerpconcept. Dat vroeg wel wat creativiteit bij het samenstellen van de tekst, zodat je een mooi gevulde cirkel krijgt. Ook het lettertype luistert nauw. Als je letters in een cirkelvorm zet, raken ze elkaar snel aan. Ik heb een schreefloos font gebruikt, de Objektiv MK2, echt een letter die rechttoe rechtaan is. Hiermee was het goed mogelijk de ruimte rondom de letters en de spaties tussen de woorden aan te passen zodat de tekst ook in ronde vorm goed leesbaar blijft.”

Over de ontwerper

Studio Maud van Rossum is een studio voor grafische vormgeving, gevestigd in Amsterdam. De studio heeft een op de inhoud gerichte aanpak. Opdrachtgever en onderwerp staan centraal in het zoeken naar de ideale vorm voor een project. De vormgeving is ingetogen, secuur en dienstbaar waarbij typografie de leidende draad vormt. Creativiteit gaat hand in hand met een praktische inslag. Niet alleen vormgeving, maar ook tekstredactie, beeldredactie, materialisering, planning en productie worden met zorg aangepakt. Studio Maud van Rossum is gespecialiseerd in de vormgeving van boeken en werkt voor uitgeverijen als Athenaeum Polak & Van Genneep, Boom, Lecturis, nai010, Plantage, Thoth en musea als Boijmans van Beuningen, het Bonnefanten, Van Bommel van Dam, het Cuypershuis en het Metropolitan Museum of Art in New York.

Voor PostNL ontwierp Van Rossum de postzegels [Keukenhof 75 jaar](#) (2024), [Sail Den Helder](#) (2023), [200 jaar Mauritshuis](#) (2022), [Koningin Máxima 50 jaar](#) (2021) en [De eerste atlassen](#) (2020). Samen met Piet Gerards maakte zij eerder de postzegels [Werelderfgoed Nederland](#) (2014), [Inhuldiging Willem-Alexander](#) (2013) en [Heemschut 100 jaar](#) (2011).

Na haar studie aan het Sint Lucas in Boxtel (1992-1996) vervolgde Maud van Rossum (Venlo, 1974) haar opleiding grafisch ontwerpen aan de Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem (1996-2000). Daar kreeg ze les van onder meer Gerard Schilder, Thomas Widdershoven en Pieter Hildering. In 2000 trad ze in dienst bij Piet Gerards Ontwerpers, waar ze talloze boeken heeft vormgegeven. Vanaf 1 juli 2018 heeft Maud van Rossum Piet Gerards Ontwerpers overgenomen en voortgezet onder haar eigen naam.

VERKOOP/GELDIGHEID

De postzegels zijn, zolang de voorraad strekt, verkrijgbaar vanaf 9 mei 2025 bij het postkantoor in de Bruna-winkels en via www.postnl.nl/bijzondere-postzegels. De postzegels zijn ook telefonisch te bestellen bij de klantenservice van Collect Club op telefoonnummer 088 868 99 00. De geldigheidstermijn is onbepaald.

WAARDE

Op de postzegels **Fibula van Dorestad** staat waarde aanduiding internationaal 1, bedoeld voor post tot en met 20 gram met een internationale bestemming. De prijs per vel van 6 postzegels is € 11,40.

TECHNISCHE GEGEVENS

Postzegelformaat	36 x 25 mm
Velformaat	108 x 150 mm
Papier	normaal met fosforopdruk
Gomming	gegomd
Druktechniek	offset
Drukkleuren	cyaan, magenta, geel, zwart, blauw en goud (PMS 871)
Oplage	75.000 vellen
Verschijningsvorm	vel van 6 postzegels in gelijke ontwerpen
Waardeaanduiding	1 voor post tot en met 20 gram met een internationale bestemming
Ontwerp	Studio Maud van Rossum, Amsterdam
Fotografie	Rijksmuseum van Oudheden, Leiden
Lithografie	Marc Gijzen, Voorburg
Drukkerij	Koninklijke Joh. Enschedé B.V., Haarlem
Artikelnummer	450561

COPYRIGHT

© 2025 Koninklijke PostNL BV